

ML2012:0036 Sakatti 1-5
Tilakohtaiset pinta-alat

KIINTEISTO	NIMI	Hehtaaria
75840300020021	UUSITALO	31,7
75840900030002	KAVAKKA	4,9
75840900030003	SAARENKASKA	2,9
75840900030014	YLIMOSKUVAARA	3,6
75887400020000	PAHANLAAKSON YHTEISMETSÄ	9,5
75889100010012	Viihankiaavan soidensuojelualue	440,6
	Yhteensä:	493,3

6.6.2013

1 (1)

Lupatunnus
ML2012:036
Liite 3

ML2012:0036 Sakatti 1-5
Asianosaiset maanomistajat:

Suomen valtio/Metsähallitus
Kaaretkoski Seppo Jouko
Oikarainen Raimo Olavi
MÄKITALO JENNI SENJA
KAVAKKA SIIRI SEIJA
PAHANLAAKSON YHTEISMETSÄ

Kokousaika	Tiistai 07.05.2013 klo 12.00 – 16.15	
Kokouspaikka	Kunnanvirasto, kh:n kokoushuone	
Saapuvilla olevat jäsenet	<p>Jäsenet:</p> <p>Pekka Tuomivaara, pj Jyrki Siirtola, I varapj Tuula Annala, II varapj Eila Kivioja Jyrki Manninen Arja Mäkitalo Tarja Oksanen Jenni Äärelä</p> <p>Elsi Poikela, valt pj Pentti Rytisalo, valt I varapj</p> <p>Poissa: Martti Kumpulainen Juha Karppinen, valt II varapj</p>	<p>Varajäsenet:</p> <p>Markku Lehtinen</p>
Muut saapuvilla olleet	Jukka Lokka, vt. kunnanjohtaja, esittelijä Raili Aho, hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
Laillisuus ja päätösvaltaisuus	Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.	
Asiat	§:t 201 - 223	
Pöytäkirjan tarkastajien valinta	Kunnanhallitus valitsi tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi Eila Kiviojan ja Tuula Annalan. Pöytäkirja tarkastetaan 13.05.2013 kunnanvirastolla.	
Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus	<p>Puheenjohtaja</p> <p>Pekka Tuomivaara</p>	<p>Pöytäkirjantäisiä</p> <p>Raili Aho</p>
Pöytäkirjan tarkastus	13.05.2013	
	Eila Kivioja	Tuula Annala
Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä	14.05.2013 kunnanvirastolla (hall.siht. virkahuone) Virka-asema	
	Hallintosihteeri	Raili Aho

205 § LAUSUNTO MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA,
SAKATTI 1-5 (ML2012:0036)

Kh 205 § / 7.5.2013, liite nro 2

Suunnitteluinsinööri Juha Auno, puh. 040 689 6689

Kaivoslain 169 §:n mukaan Tukes voi perustellusta syystä hakijan pyynnöstä malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen.

Yhtiö pyytää, että Tukes antaa kaivoslain 169 §:ssä tarkoitetun täytäntöönpanomääräyksen yhdessä lupahakemusta koskevan päätöksen kanssa siten, että Yhtiö voi ryhtyä lupapäätöksessä yksilöityihin toimenpiteisiin mahdollisesta lupapäätöstä koskevasta muutoksenhausta huolimatta.

Yhtiön lupahakemuksessa kuvatuissa toimenpiteissä ei ole kysymys kaivos-toiminnasta vaan kairaamalla tapahtuvasta malminetsinnästä. Suoritettavat toimenpiteet eivät muuttaisi missään määrin alueella vallitsevia olosuhteita olennaisella tai pysyvällä tavalla, eivätkä varsinkaan kaivoslain tarkoittamassa mielessä siten, ettei olosuhteita saataisi palautettua aikaisemman luvan päättymisen hetkellä vallinneita olosuhteita vastaavaksi.

Sakatti 1-5 –niminen valtausalue sijaitsee voimassa olevan oikeusvaikutteisen Kelujärvi-Rajala osayleiskaavan M, MU sekä SL-alueilla.

Liitteet: Aluekartta, hakemus

SUUNNITTELUINSINÖÖRIN EHDOTUS:

Kunnanhallitus esittää kunnan lausuntona, ettei sillä ole huomautettavaa yksilöityjen toimenpiteiden täytäntöönpanosta.

VT.KJ:N ESITYS:

Kunnanhallitus hyväksyy suunnitteluinsinöörin ehdotuksen.

PÄÄTÖS:

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi: TUKES, Juha Auno, Pekka Rouhiainen

Otteen oikeaksi todistaa
Sodankylässä 15.05.2013

/Raii Aho
Pöytäkirjanpitäjä



KA 7.5.2013 § 205 Liite 2

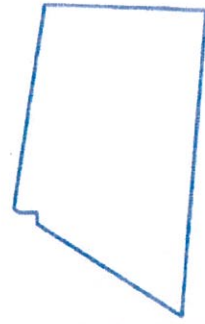
Mairinetsintäalue: Sakatti 1-5

KUNTA: Sodankylä
KOKONAISPINTA-ALA: 493,70ha
KARTTALEHTI: U4433D.U4433F

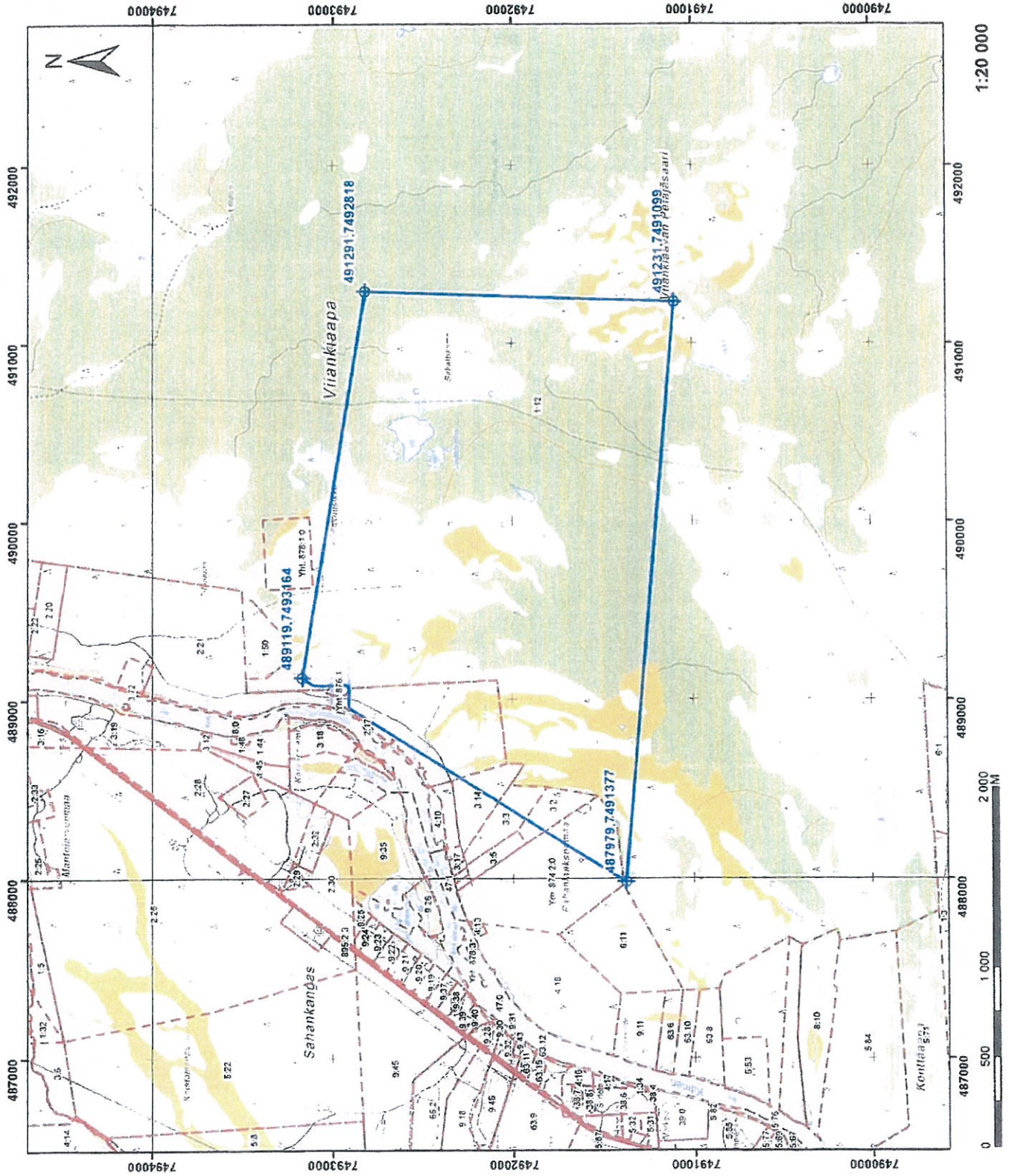
Hakijat:
AA Sakatti Mining Oy
PL 38
99601 Sodankylä

MERKINNÄT:

--- Kilmestöraja



30.5.2012
VAL_SAKATTI.mxd



1:20 000

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kirjaamo, PL 8060
96101 Rovaniemi

LAUSUNTOPYYNTÖ

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lapin ELY-keskuksen lausuntoa liitteenä olevasta Sodankylän kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta (jatkoaikahakemus).

Malminetsintälupahakemus ML2012:0036 sisältää tutkimussuunnitelman, jossa esitetään tutkimuskohteet, -menetelmät ja niihin liittyvät kulku-urat. Tutkimuskohteet sijaitsevat suurelta osin Viiankiaavan Natura-alueella, johon liittyen hakija on toimittanut Natura-arvioinnin täydennyksineen. Metsähallitus ja Lapin ELY-keskus ovat Tukesin pyynnöstä toimittaneet lausunnot tästä Natura-arviosta.

Kaivoslain (621/2011) 61 §:n mukaan jatkoaikahakemus edellyttää tehokasta malminetsintää. Malminetsintälupahakemusalueella ML2012:0036 on tehty malminetsintää kahdeksan (8) vuoden ajan. Tutkimukset kohteella aloitettiin alkuvaiheen tutkimusmenetelmillä ja viimeisinä vuosina on suoritettu jo pelkästään systemaattista kairaus- ja muuta näytteenottoa. Tutkimusten tässä vaiheessa systemaattinen kallioperäkairaus onkin hakijan esittämien tutkimussuunnitelmien mukaisesti välttämätöntä esiintymän tarkemmin selvittämiseksi.

1) Pyydämme lausuntoa siitä, voidaanko tutkimussuunnitelmissa esitetyt toimet toteuttaa luontoarvot turvaten ja varmistaa ettei tutkimustoimenpiteistä eikä maastoliikenteestä aiheudu merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa eikä harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista.

Mikäli mielestänne suunnitelmaa tutkimuksille ja maastoliikenteelle ei voi toteuttaa hakemuksen mukaisesti, kuinka alueen luonnonsuojeluarvot säilyttäen kaivoslain edellyttämä tehokas malminetsintä kohteella (ML2012:0036) voitaisiin sallia lupamääräyksissä annetuin ehdoin. Kaivosviranomaisen pyytää alueen hallinnasta vastaavan luonnonsuojeluviranomaisen (Metsähallitus) ja Lapin ELY-keskuksen esityksiä lupamääräyksiin siten, että kaivoslain mukainen tehokas malminetsintä kuitenkin voidaan toteuttaa.

Lausunto tulee toimittaa lupatunnus **ML2012:0036** mainiten viimeistään 15.4.2013 osoitteeseen:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

tai sähköisesti osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi.

Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Lisätietoja asiasta voi tarvittaessa kysyä Ilkka Keskitalolta puh. 050 432 3759

Ilkka Keskitalo
Ylitarkastaja

LIITTEET:

Malminetsintälupahakemus liitteinen (kopioid)

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kirjaamo, PL 8060
96101 Rovaniemi

TÄYDENNYS HAKEMUKSEEN JA LAUSUNTOAJAN JATKAMINEN

Hakija on toimittanut täydennyksen hakemukseen ML2012:0036 kaivoslain (621/2011) 36 §:n mukaisesti. Täydennys koskee kaivoslain (621/2011) 169 §:n mukaista pyyntöä, että malminetsintäluvan (ML2012:0036) voimassaolon jatkamista koskevassa päätöksessä määrättäisiin että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voitaisiin valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen.

Täydennys liitetään hakemukseen ja tästä johtuen lausunnon antoaikaa jatketaan.

Täydennys liitetään myös lupaviranomaisen kuulutukseen malminetsintälupaa koskevasta hakemuksesta, joka on esillä kaivosviranomaisessa sekä Sodankylän kunnan ilmoitustauluilla.

Lausunto tulee toimittaa lupatunnus **ML2012:0036** mainiten viimeistään **3.5.2013** osoitteeseen:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

tai sähköisesti osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi.

Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Lisätietoja asiasta voi tarvittaessa kysyä Ilkka Keskitalolta puh. 050 432 3759

Ilkka Keskitalo
Ylitarkastaja

LIITTEET:

Hakemus kaivoslain 169 §:n (10.6.2011/621) mukaisen täytäntöönpanomääräyksen antamiseksi



Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Ilkka Keskitalo
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Viite: Lausuntopyyntö 15.3.2013

Lausunto AA Sakatti Mining Oy:n malminetsintähakemuksesta ML2012:0036, Sodankylä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt 15.3.2013 Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausuntoa AA Sakatti Mining Oy:n malminetsintähakemuksesta ML2012:0036. Hakija on täydentänyt hakemusta täytäntöönpanohakemuksella, jossa pyydetään, että malminetsintäluvan (ML2012:0036) voimassaolon jatkamista koskevassa päätöksessä määrättäisiin, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voitaisiin valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Hakemuksen täydentämisestä johtuen Tukes on jatkanut lausunnon antoaikaa 3.5.2013 saakka.

Hankkeen vaihe

AA Sakatti Mining Oy hakee malminetsintälupaa Sakatti 1–5 -alueelle, joka sijoittuu suureksi osaksi Viiankiaavan Natura-alueelle. Kaivosyhtiöllä on ollut Sakatti 1–5 -alueella voimassa olevat valtaukset 17.8.2004–17.8.2012. Yhtiöllä on ollut myös ympäristöministeriön lupa malminetsintään Viiankiaavan soidensuojelualueella.

Tukes on myöntänyt 24.8.2012 kaivosyhtiölle malminetsintäluvan Sakatti 1–5 -alueelle. Luvasta valitettiin Rovaniemen hallinto-oikeuteen, joka päätöksellään 13.12.2012 palautti asian Tukesille uudelleen käsiteltäväksi eikä yhtiöllä ole tällä hetkellä voimassa olevaa malminetsintälupaa alueelle.

Ympäristöministeriön on myöntänyt kaivosyhtiölle luvan geologiseen tutkimustoimintaan ja malminetsintään myös 15.6.2012, mutta luvasta on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Siten kaivosyhtiöllä ei ole myöskään lainvoimaista ympäristöministeriön lupaa tehdä malminetsintää Viiankiaavalla.

Malminetsinnän vaikutuksista Viiankiaavan Natura-alueen luontoarvoihin on tehty kaksi Natura-arviointia (8.12.2009 ja Natura-arvioinnin täydennys 6.2.2013). Lapin ELY-keskus on antanut näistä lausunnot 14.9.2012 ja 1.3.2013.

Malminetsintä

Haetun malminetsintäalueen pinta-ala on 493,7 ha. Aikaisempien tutkimusten mukaan alueella esiintyy kupari-, nikkeli-, palladium-, platina-, koboltti- ja kultamineraaleja. Yhtiön tarkoitus on tehdä alueella kallionäytekairauksia, geofysikaalisia mittauksia ja maaperätutkimuksia. Suoalueilla on tarkoitus kairata vain talvella lumipeitteiseen aikaan ja kangasmailla sekä kesällä että talvella.

Suunnitelmissa on tehdä malminetsintäluvan ensimmäisenä vuonna noin 50 kairausta, joista 47 kohdistuu Natura-alueelle. Jatkossa on suunniteltu tehtävän 157 kairausta, joista 140 sijoittuisi Natura-alueelle. Toiminta tulisi jatkumaan vuoden 2016 loppuun saakka. Suunnitellut kairaukset sijoittuvat suurelta osin Sakattilampien länsipuolelle.

Alueella on tehty aiempien valtauslupien perusteella syväkairauksia, geofysikaalisia mittauksia ja maaperätutkimuksia myös vuosina 2004–2012. Kallionäytekairaukset on tehty vuosina 2006–2012. Kairausten määrä on yhteensä 120 (tilanne 3.12.2012). Näistä 117 sijoittuu Natura-alueelle. Myös aikaisemmin tehdyt kairaukset ovat sijoittuneet pääasiassa Sakattilampien länsipuolelle.

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Tukesin lausuntopyynnössä (15.3.2013) pyydetään kannanottoa siihen, voidaanko AA Sakatti Mining Oy:n tutkimussuunnitelmissa esitetyt toimet toteuttaa luontoarvot turvaten ja varmistaa ettei tutkimustoimenpiteistä eikä maastoliikenteestä aiheudu merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa eikä harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista. Lisäksi lausuntopyynnössä kysytään, millä ehdoilla tehokas malminetsintä Viiankiaavan Natura-alueella voitaisiin sallia, jos hakemuksen mukaista malminetsintää ei pidetä mahdollisena, ja pyydetään esityksiä lupamääräyksiksi.

Tässä lausunnossa ELY-keskus esittää näkemyksensä siitä, mitkä luonnonsuojelullisesti merkittävät asiat tulee ottaa huomioon harkittaessa malminetsintäluvan myöntämistä Viiankiaavan Natura-alueelle.

Malminetsinnän vaikutukset suhteessa Viiankiaavan suojelutavoitteisiin

Kyseessä on laaja tutkimushanke, joka käsittää yhteensä yli 300 syväkairausta noin 170 hehtaarin alueella. Ensimmäisenä toimintavuonna suunnitelmissa olevien kairausten (50 kpl) laskennallinen kokonaiskesto on 100 kairausvuorokautta. Toteutuneista ja suunnitelluista kairauksista suurin osa, noin 220 kpl, kohdistuu erityisesti Sakatti 1 -alueelle, jonka pinta-ala on noin 75 ha. Tällä alueella on suunniteltu tehtävän myös kesäaikana kairauksia.

Suunnitellun malminetsintätyön vaikutuksia on selvitetty Natura-arvioinnissa. Lapin ELY-keskus on antanut 1.3.2013 arvioinnista lausunnon, jossa on pohdittu malminetsinnän reunaehtoja Viiankiaavan Natura-alueella. ELY-keskuksen lausunto tulee ottaa huomioon malminetsintälupaa ratkaistaessa. Lausunnossaan ELY-keskus on päätenyt siihen, että Natura-arviointi on riittävä sen varmistamiseksi, ettei suunniteltu malminetsintä aiheuta merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Viiankiaavan Natura-alueen suojeluperusteisiin, jos se toteutetaan siinä laajuudessa kuin ensimmäisenä vuonna on suunniteltu (noin 50 kairausta) eikä kairauksia tehdä lintujen pesimäkaudella.

ELY-keskus esittää siis tutkimustoimenpiteiden rajoittamista, koska ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Natura-arviointiin sisältyy epävarmuutta liittyen siihen, miten hanke vaikuttaa kokonaisuudessaan Sakatin alueen luonnontilaan ja sitä kautta Viiankiaavan Natura-alueen ekologiseen toimivuuteen. Harkittaessa malminetsinnän edellytyksiä Natura-alueella viranomaisen tulee ennakoivasti varautua siihen, ettei merkittävästi heikentäviä vaikutuksia alueen suojeluarvoin tule. Johtopäätöksen on lisäksi vaikuttanut se, että vain malminetsintäluvan voimaantulon ensimmäisenä vuonna suunniteltujen kairauspisteiden kasvillisuus on kartoitettu.

Ennalta varautumisen periaate on mainittu Euroopan yhteisön ympäristösäätelyssä. Periaate edellyttää puuttumista mahdollisiin tai epävarmoihin uhkiin jo silloin, kun ei ole olemassa yksiselitteistä tai varmaa tieteellistä näyttöä haittojen syntymisen mahdollisuudesta. Varovaisuusperiaate on tarpeen myös siksi, että esimerkiksi haitalliset muutokset lajien kasvupaikoilla näkyvät lajistossa vasta viiveellä.

Malminetsintäluvan lupamääräyksissä tulee varmistaa se, ettei toiminta merkittävästi heikennä Viiankiaavan luonnonarvoja. ELY-keskus esittää, että kairauksia koskeva lupamääräys koskisi vain ensimmäisen tutkimuskauden aikana suunniteltuja kairauksia, minkä jälkeen jatkotutkimusten vaikutukset tulisi arvioida tarkemmin Viiankiaavan suojeluarvoin. Jatkotutkimusten vaikutusten arviointi edellyttää uhanalaisen ja muuten arvokkaan lajiston esiintymien selvittämistä etukäteen tutkimuskohteilta ja kulku-urilta. Arviointiin tulee lisäksi liittää seurantaraportit tehtyjen kairausten vaikutuksista, merikotkan ja maakotkan pesinnän onnistumisesta sekä vieraslajien ja tallauksen aiheuttamista vaikutuksista. Seurantatietojen saaminen edellyttää, että yhtiö veloitetaan käynnistämään Natura-arvioinnissa esitetyt seurantatutkimukset heti, kun mahdollinen malminetsintälupa on lainvoimainen. Jatkotutkimuksia koskevasta arvioinnista tulee pyytää Lapin ELY-keskuksen ja Metsähallituksen lausunnot ennen lupamääräyksen mahdollista muuttamista.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tutkimukset ja liikkuminen tulee keskittää talvikauteen, koska siten voidaan vähentää selvästi luontoon kohdistuvia haitallisia vaikutuksia kuten maaperän ja

kasvillisuuden tallautumista ja kulumista sekä riskiä vieraslajien leviämislle. Vanhojen kairausten tallausvaikutukset ovat Natura-arvioinnin (6.2.2013) mukaan palautuneet lähes ennalleen, koska aiemmat tutkimukset on tehty vain talvikaudella. Kuitenkin myös talviaikaisesta kulkemisesta aiheutuneita vaikutuksia on paikoin nähtävissä herkillä ja paljon käytetyillä alueilla. Nykyisen suunnitelman mukaan yhtiön tarkoitus on tehdä kesäaikana tutkimuksia kivennäismaasaarekkeilla, joilla on aikaisemmin harjoitettu metsätaloutta. Suojelutavoitteen kannalta olisi hyvä, että myös nämä metsät voisivat kehittyä aikaa myöten ilman häiriöitä kohti luonnonmetsää. Boreaaliset luonnonmetsät -luontotyyppin suojelutaso Suomessa on epäsuotuisa riittämätön. Myös muiden alueella esiintyvien luontotyyppien suojelutaso on epäsuotuisa.

ELY-keskus korostaa myös maastoliikennettä koskevien, riittävän yksityiskohtaisten lupamääräysten merkitystä siinä, ettei alueen luonnolle aiheuteta tarpeetonta vahinkoa eikä merkittävästi heikentäviä vaikutuksia synny. Natura-arvioinnin mukaan maastoliikenteen osuus koko toiminnan aiheuttamasta maaston kulumisesta ja tallautumisesta on noin 40 %, joten kulkureittien huolellisella suunnittelulla on tärkeä merkitys toiminnasta aiheutuvien haittojen vähentämisessä.

Viiankiaapa on lajistollisesti erittäin arvokas suoalue. Sakatin alueella esiintyviä rauhoitettuja ja uhanalaisia sammalia ovat kiiltosirppisammal, lapinsirppisammal ja isonuijasammal. Lapinsirppisammal ja isonuijasammal ovat lisäksi erityisesti suojeltavia lajeja (LsA 160/1997). Lapinsirppisammalen ja kiiltosirppisammalen suojelutaso on arvioitu epäsuotuisaksi riittämättömäksi. Isonuijasammalen suojelutaso on puolestaan arvioitu epäsuotuisaksi huonoksi. Sammalet esiintyvät usein laikkutaisesti eikä niitä ole helppo havaita. Viiankiaavalle suunniteltujen kairausten verkosto on suhteellisen tiivis, mikä lisää riskiä siihen, että kairaukset sattuvat uhanalaisten lajien esiintymispaikoille. Lisäksi Viiankiaavalla esiintyy luontodirektiivin liitteen IV b lajia, joka edellyttää tiukkaa suojelua. Lajiston suojelemisen varmistamiseksi ELY-keskus esittää, että lupamääräyksissä tulisi todeta rauhoitettujen ja luontodirektiivin liitteen IV b lajien hävittämisen- ja heikentämiskielto.

Lisäksi ELY-keskus huomauttaa, että suurten petolintujen suojeluun liittyen tutkimustoiminnassa ja liikkumisessa tulee noudattaa Metsähallituksen asettamia rajoituksia.

Pinta- ja pohjavedet

Pinta- ja pohjavesien osalta ELY-keskus viittaa Natura-arvioinnin (6.2.2013) liitteenä olevaan selvitykseen (Kallionäytekairausten kairareikien vaikutus Viiankiaapaan, Golder Associates 24.1.2013), jonka mukaan osalla tutkimusalueen kairanrei'istä saattaa olla paikallisia vaikutuksia tutkimusalueen pintaveden kemialliseen koostumukseen. Vaikutukset aiheutuvat siitä, että kemiallisesti

pintavedestä poikkeavaa kalliopohjavettä saattaa ajoittain purkautua joistakin kairanrei'istä maaputken kautta suon pinnalle. Purkautuminen on mahdollista, sillä alueelle asennettujen pohjavesiputkien vedenpintahavainnot osoittavat, että kalliopohjaveden painetaso saattaa paikoitellen olla suon vedenpintaa korkeammalla.

ELY-keskus pitää tärkeänä, että yhtiö noudattaa kairaustyössä edellä mainitussa raportissa esitettyjä toimenpide-ehdotuksia ympäristövaikutusten minimoimiseksi. Pohjavettä vuotavat kairanreiät tulee tulpata tiiviisti ja yhtiön tulee tarkistaa, että tulpat pysyvät paikoillaan myös vanhoissa kairanrei'issä. Lisäksi maaputket tulee asentaa siten, että ne ulottuvat tiiviisti ehjään kallioon asti. Näin estetään mahdolliset uudet virtausreitit syvällä olevista vettä hyvin johtavista kallioruhjeista, joissa veden kemiallinen laatu on erilainen kuin maaperän pohjavedessä ja suoalueen pintavedessä.

Lisäksi ELY-keskus haluaa kiinnittää lupaviranomaisen huomiota kairaustoiminnan jälkitoimenpiteisiin. Suunnitelmassa mukaan kairanreiät on tarkoitus täyttää sementillä tutkimusten päätteeksi. Hakemuksesta ei ilmene, minkälaista sementtiä reikien täyttämiseen on tarkoitus käyttää. Tietoja ei ole myöskään siitä, onko täyttämislle vaihtoehtoja ja onko tarpeen täyttää kaikki sekä aikaisemmin tehdyt kairanreiät että nykyisen suunnitelman mukaiset uudet reiät. Natura-arvioinnin (6.2.2013) mukaan 50 reiän laskennallinen yhteistilavuus on noin 543 m³, jos keskimääräinen kairanreikä on 600 m:ä syvä. Koska toiminta kohdistuu suojelualueelle ja kysymys on huomattavan suuresta määrästä kairanreikiä, on tärkeää varmistaa, ettei täyttöaineella ole haitallisia ympäristövaikutuksia eikä aineesta pääse liukenemaan mitään pohjaveteen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan yhtiön tulisi esittää Tukesille ja Lapin ELY-keskukselle hyväksyttäväksi tarkempi suunnitelma kairanreikien täyttämisestä ja sen vaikutuksista ympäristöön, ennen kuin toimenpiteisiin ryhdytään.

Viiankiaavan soidensuojelualue ja yksityinen luonnonsuojelualue

ELY-keskus toteaa, että Viiankiaavan soidensuojelualueella tarvitaan ympäristöministeriön lupa geologiseen tutkimukseen ja malminetsintään Viiankiaavan soidensuojelualueen perustamisasetuksen (852/1988) mukaisesti.

Viiankiaavan Natura-alueen länsiosassa on lisäksi yksityinen suojelualue (YSA). Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan sellaiset malminetsintään liittyvät toimenpiteet, jotka vahingoittavat maa- ja kallioperää, eivät ole mahdollisia yksityisellä suojelualueella (lausunto LAPELY/109/07.01/2012).

Seuranta

Tutkimustoimenpiteistä tulee vuosittain raportoida Lapin ELY-keskukselle ja Metsähallitukselle.

Täytäntöönpanohakemus

Lapin ELY-keskuksen mielestä kaivoslain 169 §:n mukaista täytäntöönpanomääräystä ei tule antaa, sillä määräys saattaisi merkitä sellaisten toimenpiteiden sallimista, joiden suorittamisen jälkeen oloja ei voida palauttaa aiempaa vastaavaksi. Yhtiö on harjoittanut malminetsintää Viiankiaavan Natura-alueella jo 8 vuotta. Jatkohakemuksen yhteydessä on arvioitu hankkeen vaikutukset Viiankiaavan Natura-alueeseen. ELY-keskus on arvioinnista antamassaan lausunnossa todennut, että varovaisuusperiaatteen vuoksi malminetsintätoimenpiteet tulisi rajoittaa ensimmäisen toimintavuoden aikana tehtäviin tutkimuksiin (noin 50 kairanreikää).

Muutoksenhaku tulee tarpeettomaksi, jos Tukes myöntää malminetsintäluvan poiketen ELY-keskuksen Natura-arvioinnista antamassaan lausunnossa sekä tässä lausunnossa todetuista vähimmäismääräyksistä sallimalla kesäaikaisen malminetsinnän Viiankiaavan Natura-alueella. Täytäntöönpanomääräys merkitsisi tässä tapauksessa arvokkaiden luontoarvojen vaarantumista ja näin ollen sellaista ei tule antaa.

Täytäntöönpanomääräystä harkitessaan Tukesin tulee ottaa huomioon myös se, että Viiankiaavan soidensuojelualueella ei ole voimassaolevaa ympäristöministeriön päätöstä soidensuojelualueen rauhoitusmääräyksistä poikkeamisesta. Ympäristöministeriön 15.6.2012 myöntämästä luvasta on valitus tätä kirjoitettaessa edelleen korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyssä. Malminetsintätoimia ei voida kaivoslupaviranomaisen luvalla käytännössä jatkaa soidensuojelualueen osalta ennen kuin ympäristöministeriön lupa on lainvoimainen. Vaatimus täytäntöönpanomääräyksestä on siten merkityksetön Viiankiaavan soidensuojelualueen osalta niin kauan kuin yhtiöllä ei ole voimassaolevaa ympäristöministeriön lupaa.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut ympäristölakimies Pirkko Posio. Lisätietoja lausunnosta antaa Liisa Viitala, puh. 0295 037 212.

Luonnonsuojeluyksikön päällikkö

Ari Neuvonen

Ylitarkastaja

Liisa Viitala

TIEDOKSI

AA Sakatti Mining Oy / Bo Långbacka
Ympäristöministeriö / Aulikki Alanen
Metsähallitus Lapin luontopalvelut / Liinu Törvi

26.4.2013

Lausuntopyyntö 15.3.2013, täydennys hakemukseen ja lausuntoajan jatkaminen 3.4.2013
ML2012:0036

LAUSUNTO SAKATIN MALMINETSINTÄLUPAHAKEMUKSESTA, AA SAKATTI MINING OY, VIIANKIAAVAN NATURA-ALUE, SODANKYLÄ

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Metsähallituksen lausuntoa Sodankylän kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ML2012:0036. Kyseessä on jatkoaikahakemus (valtausalue Sakatti 1-5 KaivNro 7812/1-5). Tutkimuskohteet sijaitsevat suurelta osin Viiankiaavan Natura-alueella.

Kaivoslain 61 §:n mukaan jatkoaikahakemus edellyttää tehokasta malminetsintää. Malminetsintälupahakemusalueella on tehty malminetsintää kahdeksan (8) vuoden ajan.

Tukes pyytää lausuntoa siitä, voidaanko tutkimussuunnitelmissa esitetyt toimet toteuttaa luontoarvot turvaten ja varmistaa, ettei tutkimustoimenpiteistä eikä maastoliikenteestä aiheudu merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa eikä harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista. Mikäli suunnitelmaa tutkimuksille ja maastoliikenteelle ei voi toteuttaa hakemuksen mukaisesti, kuinka alueen luonnonsuojeluarvot säilyttäen kaivoslain edellyttämä tehokas malminetsintä kohteella voitaisiin sallia lupamääräyksissä annetuin ehdoin. Kaivosviranomaisen pyytää alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen (Metsähallituksen) esityksiä lupamääräyksiin siten, että kaivoslain mukainen tehokas malminetsintä voidaan toteuttaa.

Myöhemmin yhtiö on toimittanut hakemukseen täydennyksen kaivoslain mukaisesti. Täydennys koskee kaivoslain 169 §:n mukaista pyyntöä, että malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista koskevassa päätöksessä määrättäisiin, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voitaisiin valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen.

Metsähallitus luonnonsuojelualueen haltijana lausuu seuraavaa:

Metsähallitus toteaa, että kaivosviranomaisen antamassa malminetsintäluvassa tulee antaa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset. Lupamääräykset voivat sisältää tarvittavia velvoitteita tai rajoituksia. Lupaviranomaisen on tutkittava lupahakemus, lupahakemuksen liitteet ja mm. lupahakemuksesta annetut lausunnot.

Metsähallitus toteaa, että se tuo lausunnonantajana esiin lupaharkinnan kannalta omaan toimivaltaansa kuuluvia merkityksellisiä tosiseikkoja, jotka kaivosviranomaisen tulee huomioida luparatkaisua tehdessään. Metsähallituksella ei ole edellytyksiä antaa tarkkoja malminetsintätoimintaan koskevia lupamääräyksiä (esityksiä) tutkimusten ajankohdasta, menetelmistä tai malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista. Metsähallituksen lausunto ja arviointi kohdistuu hakemuksessa esitetyn malminetsinnän vaikutuksiin Metsähallituksen hallinnassa olevalle luonnonsuojelualueelle ja siten alueen luonnonsuojelun alueen haltijaviranomaisen tehtävään.

Metsähallitus on 20.9.2012 Rovaniemen hallinto-oikeudelle jättämässään Sakatin malminetsintälupaa (ML2012:0036) koskevassa valituksessa ottanut kantaa Tukesin 24.8.2012 antaman malminetsintäluvan lupamääräyksiin. Metsähallitus piti malminetsintäluvan lupamääräyksiä merkittävästi aiemman valtausoikeutta koskevan päätöksen lupamääräyksiä yleispiirteisempinä ja suppeampina. Metsähallitus toivoo, että kaivosviranomaisen muotoilleessaan lupamääräyksiä kiinnittäisi huomioita niiden selkeyteen. Tämä helpottaisi sekä malminetsintälupahakemuksen haltijan että valvovien viranomaisia toimintaa.

Jäljempänä Metsähallituksen näkemyksiä siitä, mitä asioita malminetsintäluvan lupamääräyksissä tulisi huomioida. Asioiden jaottelu kaivoslain 51 §:n mukaisesti:

Tutkimusten ajankohdat ja menetelmät, malminetsintään liittyvät laitteet ja rakennelmat:

Metsähallituksen näkemyksen mukaan malminetsintäluvassa voidaan sallituiksi malminetsintämenetelmiksi määritellä geofysikaaliset maastomittaukset ja moreeninäytteenotto kun toiminnassa huomioidaan jäljempänä esitetyt maastoliikennettä ja uhanalaisten lajien esiintymiä koskevat rajoitukset.

Syväkairauksessa on käytettävä menetelmää, jossa huuhteluveden mukana kulkeutuva kairaussoija otetaan talteen ja viedään pois suojelualueelta. Roudan sulamisen jälkeen on varmistuttava, ettei syväkairauskohdista vuoda pohjavettä. Tarvittaessa vuotavat reiät on tulpattava.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan malminetsintäluvassa on syväkairausten ajankohtaa ja määrää tarpeen rajoittaa lupamääräyksin. Metsähallitus on 4.3.2013 antamassaan luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:n mukaisessa lausunnossa Viiankaavan kaivoslain mukaisten malminetsintälupien Natura-arvioinnista esittänyt suojelun alueen haltijaviranomaisen näkemyksiä siitä, miten toimintaa sääntelemällä lupaviranomainen voi varmistua siitä, etteivät alueen suojeluperusteena oleville lajeille ja luontotyypeille sekä alueen eheydelle aiheutuvat vaikutukset ole merkittävästi heikentäviä tai etteivät alueen suojelutavoitteet vaarannu malminetsintäluvan mukaisesta toiminnasta. Lausunnossa on todettu mm., että ”lajiston kannalta arvioinnin puutteena on se, etteivät tarkat lajistokartoitukset kata kuin ensimmäisenä malminetsintävuotena kairattavaksi suunnitellut noin 50 aluetta. Loppujen noin 140 alueen osalta arvioinnin johtopäätös siitä, ettei lajistolle aiheudu heikennyksiä perustuu olettamukseen, että kyseiset alueet inventoidaan ennen toiminnan aloittamista. Koska Natura –alueita koskeva sääntely edellyttää, että luvan myöntävän viranomaisen on ennakollisesti varmistuttava, ettei merkittävästi heikentäviä vaikutuksia ilmene, tulee malminetsintäluvassa toiminta rajata kattamaan

vain ne noin 50 ensimmäisen toimintavuoden aikana suunniteltua kohdetta, joiden osalta lajistokartoitukset on asianmukaisesti tehty.

Natura- lausunnossa on myös esitetty, että *”kairaukset tulisi keskittää talviaikaan, jotta kulkemisesta aiheutuva yleinen kasvillisuuden kuluminen voitaisiin minimoida”*. Mikäli kairaukset toteutetaan maan ollessa lumipeitteinen ja roudassa, voidaan varmistua siitä, ettei alueelle aiheudu luonnonsuojelulaissa tai luontodirektiivissä tarkoitettua kiellettyä seurausta.

Metsähallitus on myös johtopäätöksensä Natura-alueen eheydelle aiheutuvista vaikutuksista todennut, että *”varovaisuusperiaatteen mukaisesti tutkimussuunnitelmaa tulisi karsia harventamalla näytteenottoväliä ja lisäämällä kairausten etäisyyttä uhanalaisten lajien esiintymäpaikoista”*. Myös Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on Natura -lausunnossaan todennut, että *”yhteenvetona Lapin ELY-keskus toteaa, että varovaisuusperiaate huomioon ottaen tutkimustoimintaa pitäisi rajoittaa”*. Malminetsintälupahakemuksen liitteenä olevassa tutkimussuunnitelmassa ei kuitenkaan ole huomioitu edellä mainittuja luonnonsuojeluviranomaisen eikä suojelualueen haltijan lausunnoissaan esittämiä kannanottoja tutkimustoiminnan rajoittamisesta. Tämän vuoksi malminetsintäluvassa tulee lupamääräyksin ensi vaiheessa rajata kairaukset kattamaan em. 50 kairauskohdetta. Nämä kairaukset tulee toteuttaa talviaikaan. Tämän jälkeen luvan haltijan on esitettävä jatkotutkimuksia koskeva suunnitelma, jossa on huomioitu tutkimussuunnitelman karsimista koskevat viranomaisten näkemykset. Tämän suunnitelman pohjalta on mahdollista hakea muutosta malminetsintäluvan tutkimusten ajankohtaa ja menetelmiä koskevaan lupamääräykseen. Lupamääräyksen muuttamisen yhteydessä olisi mahdollista myös tarvittaessa ratkaista sulanmaan aikaisten kairauksen edellytykset. Nykyinen tutkimussuunnitelma mahdollistaisi yli 70 kairauksen suorittamisen sulanmaan aikana. Metsähallituksen näkemyksen mukaan näin laajamittainen maastovaurioita ja häiriötä aiheuttava toiminta olisi alueen suojelutavoitteiden vastaista.

Metsähallitus toteaa, että nyt kysymyksessä olevassa lupaharkinnassa on keskeisenä arviointi siitä, millä edellytyksillä malminetsintää voidaan toteuttaa Natura-alueella ja perustetulla suojelualueella ilman suojeluarvojen vaarantumista eikä pohdinta millaista on kaivoslain 61 §:n edellyttämä tehokas malminetsintä.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen erityisellä poronhoitoalueella

Poronhoitolain (848/1990) 2 §:n mukaan erityisellä poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Metsähallitus edellyttää, että malminetsintäluvassa annetaan tarpeelliset määräykset alueella harjoitettavan poronhoidon turvaamiseksi. Malminetsintäluvan haltijan tulee ennen tutkimustöiden aloittamista olla yhteydessä Oraniemen paliskuntaan ja yhteistyössä paliskunnan kanssa pyrkiä tutkimustöiden suunnittelulla ja ajoittamisella vähentämään poronhoidolle aiheutuvaa haittaa.

Velvollisuus ilmoittaa tutkimustöistä asianomaiselle toimialallaan yleistä etua valvovalle viranomaiselle

Malminetsintäluvan haltijan tulee ilmoittaa tutkimustöistä Viiankiaavan soidensuojelualueen haltijalle, Metsähallitukselle, hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden

aloittamista. Tutkimussuunnitelman mukaisten töiden toteutumisesta tulee raportoida vuosittain maastokauden päätyttyä Metsähallitukselle.

Vakuus

Metsähallitus suojelualueen hallinnasta vastaavana esittää Tukesille, että Sakatin malminetsintäalueelle asetetaan kaivoslain 107 §:n mukainen vakuus. Vakuuden tulee olla riittävä turvaamaan jälkitoimenpiteet ja mahdolliset toiminnasta suojelualueelle aiheutuneet vahingot ja haitat. Vakuuden tulee olla pankkitalletus tai pankkitakaus ja vakuuden voimassapitäminen tulee olla luvan voimassaoloehto.

Vakuuden suuruutta määriteltäessä tulisi huomioida alueen luonnonsuojellinen arvo, malminetsinnän intensiteetti alueella sekä alueen luonnontilaan palauttamisen edellyttämien toimenpiteiden kustannukset. Metsähallitus toteaa malminetsintäalueen olevan suurelta osin Viiankiaavan Natura-alueella (FI1301706). Alueella on siten mm. sellaisia kaivoslain tarkoittamia toiminta-alueen erityispiirteitä, jotka tulisi näkemyksemme mukaisesti erityisesti huomioida vakuudesta päätettäessä. Kaivoslain lähtökohtana voidaan pitää vakuuden asettamista malminetsinnän aiheuttamien vahinkojen ja jälkitoimenpiteiden varalta ja poikkeuksellisesti vakuutta ei tarvitsisi asettaa, jollei sitä ole mainitussa pykälässä säädetyin perustein pidettävä selvän tarpeettomana.

Metsähallitus esittää vakuuden asettamista, koska on mahdollista, että ylimääräisiä kustannuksia syntyy esim. malminetsintäalueen palauttamisesta luonnontilaan. Vaikka vakuuden asettamista ei olisi pidettävä tarpeellisenä ottaen huomioon luvansaajan vakiintunut toiminta ja vakavaraisuus, on vakuuskysymystä arvioitaessa nimenomaisesti huomioitava mm. toiminnan intensiteetti ja alueen erityisluonne suojelualueena.

Vakuuden määrää arvioitaessa on syytä huomioida mahdollisen vahingonkorvausvastuun ohella työkustannuksia joita voi ko. malminetsintäkohteella syntyä. Tällaisia ns. lisäkustannuksia voivat olla esim. kaadettujen puiden arvo, maastoliikenteen jälkien ennallistamiseen käytetyt työkustannukset, kairareikien tulppaamisesta ja maaputkien katkaisusta aiheutuneet työkustannukset, toiminnasta malminetsintäalueella jääneiden jätteiden poistokustannukset jne.

Muut malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevat seikat sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa kiellettyä seurausta

Kaivosviranomaisella on mahdollisuus antaa lupamääräyksiä yleisen turvallisuuden varmistamiseksi tarpeellisista seikoista. Kairauksissa käytettävien metallisten tai muovisten maaputkien katkaisua koskevalla lupamääräyksellä voidaan varmistaa muiden alueella liikkuvien turvallisuus. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Siksi putket tulee katkaista mahdollisimman läheltä maanpintaa. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään esinevahinkoja.

Muut yleisen ja yksityisten edun kannalta välttämättömät ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvät seikat

Luonnonsuojelulain velvoitteiden huomioon ottaminen

Kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin kaivoslain lain mukaan toimittaessa sovelletaan luonnonsuojelulakia (1096/1996). Hallituksen esityksen¹ mukaan keskeisiä ja huomioitavia pykäläiä ovat erityisesti luonnonsuojelualueilla maankäyttöä rajoittavat suojelualueiden 13 ja 16 §:n rauhoitussäännökset, luonnonsuojeluohjelmien oikeusvaikutuksia koskeva 9 §, suojeltuja luontotyypppejä koskevat 4 luvun säännökset, maiseman suojelua koskevat 5 luvun säännökset, eläimiä ja kasveja koskevat 39 ja 42 §:n rauhoitussäännökset, erityisesti suojeltavia lajeja koskevat 47—49 §:n säännökset sekä toimenpidekieltoja koskevat 55 ja 56 §:n säännökset. Malminetsintään sovelletaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella tai sen välittömässä läheisyydessä luonnonsuojelulain 10 luvun säännöksiä. Malminetsinnässä on noudatettava, mitä luonnonsuojelulain nojalla on säädetty tai määrätty. Luonnonsuojelulain 76 §:n siirtymäsäännöksen nojalla myös ennen lain voimaantuloa perustettujen luonnonsuojelualueiden perustamissäädöksiä ja -päätöksiä on noudatettava.

Kaivosviranomaisen lupamääräyksissä tulee huomioida, että malminetsintälupa-alue sijaitsee Viiankiaavan soidensuojelualueella. Toimittaessa perustetulla soidensuojelualueella, tulee malminetsintäluvan haltijalla olla voimassa ympäristöministeriön myöntämä soidensuojelualueista annetun asetuksen (852/1988) mukainen lupa geologiseen tutkimukseen ja malminetsintään.

Malminetsintäluvassa on tarpeen antaa yksityistä suojelualuetta (Uusitalon luonnonsuojelualue) koskeva lupamääräys.

Malminetsintälupa-alueella esiintyy uhanalaisia lajeja, jotka ovat luonnonsuojelulain 42 §:n mukaan rauhoitettuja. Rauhoitetun kasvin hävittäminen on kielletty. Alueella esiintyy myös luontodirektiivin liitteen IV (b) lajia, joka edellyttää tiukkaa suojelua. Ko. lajin esiintymien hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Metsähallitus on Natura-arvioinnista antamassaan lausunnossa käsitellyt Sakatin malminetsintäalueen merkitystä ko. lajien esiintymiselle. Metsähallituksen näkemyksen mukaan alueen lajistolliset arvot ovat niin huomattavat, että on tarpeen antaa lupamääräys, joka turvaa kyseisten lajien esiintymät. Lupamääräyksen toteutumista voidaan valvoa, mikäli toiminnanharjoittajalle asetetaan velvoite esittää tutkimussuunnitelma ELY-keskuksen ja Metsähallituksen hyväksyttäväksi hyvissä ajoin ennen tutkimusten aloittamista.

Maastoliikenne

Kaivoslain voimaantulon jälkeen malminetsintäalueella ei tarvita erillistä mastoliikennelain mukaista maastoliikennelupaa. Siksi malminetsintäluvassa tulee antaa moottoriajoneuvolla liikkumista rajoittavat määräykset, jotka turvaavat Natura – alueen suojeluarvot ja huomioivat suojelualueen perustamisasetuksen (852/1988) tavoitteet. Maastoliikenne on myös mitoitettava lupamääräyksillä malminetsintään riittävälle tasolle, ottaen huomioon malminetsintäalueen erityispiirteet. Metsähallitus edellyttää, että kaivosviranomaisen maastoliikennettä koskevilla lupamääräyksillä varmistaa, ettei maastoliikenteestä aiheudu merkittäviä muutoksia

¹ HE 273/2009 vp, 3 §.

luonnonolosuhteissa eikä harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista.

Lupamääräyksin tulee varmistaa, että malminetsintäalueen itäosissa (entisillä valtausalueilla Sakatti 2 ja 5) tutkimustoimenpiteitä suoritettaessa ei saa käyttää moottoroituja tai konevoimin toimivia laitteita eikä moottoriajoneuvoja 15.3.-31.7. välisenä aikana.

Työn kannalta välttämätön maastoliikenne tulee tapahtua moottorikelkoilla ja telalalaisilla työkoneilla. Liikkuminen tulee olla sallittua vain lumipeitteisenä aikana maaperän ollessa roudassa. Koneiden kulkureitit tulee suunnitella huolellisesti niin, ettei maastoliikenteestä aiheudu yksittäisten puiden poistoa suurempia vaikutuksia. Tutkimussuunnitelman toteutumisesta raportoitessa on Metsähallitukselle ilmoitettava myös mahdollisesti aiheutuneista maasto- ja puustovaurioista tai muusta vahingosta.

Kaivoslain 169 §:n täytäntöönpanomääräyksestä

Hakija on 27.3.2013 jättänyt kaivosviranomaiselle hakemuksen kaivoslain 169 §:n täytäntöönpanomääräyksen antamiseksi. Hakija pyytää, että Tukes antaa kaivoslain mahdollistaman täytäntöönpanomääräyksen yhdessä lupahakemusta koskevan päätöksen kanssa siten, että hakija voi ryhtyä lupapäätöksessä yksilöityihin toimenpiteisiin mahdollisesta lupapäätöstä koskevasta muutoksenhausta huolimatta.

Malminetsintäluvan mukaisiin toimenpiteisiin voidaan pääsääntöisesti kaivoslain 168 §:n mukaisesti ryhtyä vasta, kun lupapäätös on lainvoimainen. Metsähallitus esittää, että Tukes ei määrää mahdollista annettavaa lupapäätöstä pantavaksi täytäntöön kaivoslain 169 §:n mahdollistaman täytäntöönpanomääräyksen perusteella. Lupapäätöksen ollessa riittävän yksityiskohtainen, perusteltu ja luonnonsuojelliset seikat huomioiva mm. lausunnoissa esitetyllä tavalla ei asianosaisten muutoksenhaun tarve todennäköisesti toteudu.

Kaivoslain 169 §:n 2 momentin mukaan edellytyksenä em. määräyksen antamiselle on, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa kaivosviranomaisen määräämän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Vakuuteen sovelletaan vastaavasti, mitä kaivoslain 10 luvussa säädetään.

Malminetsintäalue sijaitsee suojelualueella, jossa mm. kaikkia hakemuksessa esitettyjä vaikutuksia ei ole vielä selvitetty (esim. muu kairaus kun ensimmäisenä malminetsintävuotena kairattavaksi suunnitellut noin 50 aluetta). Metsähallitus toteaa, että kaivosviranomaisen ei saa antaa sellaista määräystä toimenpiteistä, joka merkitsee muutoksenhakuoikeuden tosiasiallista kaventumista. Metsähallituksen näkemyksen mukaan ko. kaltaisella suojelualueella tapahtuva malminetsintä on poikkeuksellista siten, että myös ennalta suunnittelemtomia mm. luonnonsuojeluun kohdistuvia vaikutuksia voi ilmaantua lupaprosessin aikana. Metsähallituksen näkemyksen malminetsinnän välitön salliminen täytäntöönpanomääräyksellä muutoksenhausta huolimatta vaarantaisi asianosaisten oikeusturvaa.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet erikoissuunnittelija Liinu Törvi ja lakimies Otto Swanljung. Lisätietoja lausunnosta antaa Liinu Törvi (p. 040- 7541512).

Jyrki Tolonen
Aluejohtaja
Lapin luontopalvelut

LIITTEET -

JAKELU Aluepäällikkö Yrjö Norokorpi (LS)
Aluepäällikkö Elina Stolt (AH)

TIEDOKSI Ympäristöministeriö, ympäristöneuvos Aulikki Alanen
Lapin ELY-keskus, ylitarkastaja Liisa Viitala

Keskitalo Ilkka

Lähettäjä: Palo Katja
Lähetetty: 15. maaliskuuta 2013 12:37
Vastaanottaja: Keskitalo Ilkka
Aihe: VL: Lausunto Sakatin hakemukseen

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 15. maaliskuuta 2013 9:57
Vastaanottaja: Palo Katja
Aihe: VL: Lausunto Sakatin hakemukseen

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: Pölkki Anne
Lähetetty: 15. maaliskuuta 2013 6:48
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: VL: Lausunto Sakatin hakemukseen

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: Seppo Kaaretkoski [<mailto:seppo.kaaretkoski@sodankyla.fi>]
Lähetetty: 14. maaliskuuta 2013 21:32
Vastaanottaja: Kirjaamo
Aihe: Lausunto Sakatin hakemukseen

Sakatin kaivosyhtiö hakee lupaa malminetsintään Sodankylän kunnan Kersilön kylässä. Lupa-alueella on poroaita, jonka läpi kaivosyhtiö kulkee. Alueella on myös oma luonnonsuojelualueeni. Lupaehtoihin tulisi laittaa, että tällaisten alueiden käytöstä on sovittava maanomistajan kanssa.

Seppo Kaaretkoski
tila: Uusitalo 2:21 Sodankylän kunnan Kersilön kylässä puh. 0400 291736
e-mail: seppo.kaaretkoski@sodankyla.fi

Sodankylän kunta / Sodankylä Municipality Tutustu esitteeseemme. <http://www.esitteemme.fi/sodankyla-2>
Read our brochure. <http://www.esitteemme.fi/sodankyla>

Lapin luonnonsuojelupiiri ry
Valtakatu 22
96200 Rovaniemi
puh. 040 823 2443
sähköp. lappi@sll.fi

MIELIPIDE

3.5.2013



Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kaivosasiat@tukes.fi

Viite Tukesin kuulutukset 15.3.2013 ja 3.4.2013, diaarinumero ML2012:0036

Asia **AA Sakatti Mining Oy:n malminetsintäjatkolupahakemus ja sen täydennys Viiankiaavan soidensuojelu- ja Natura-alueelle sekä täytäntöönpanomääräyksen hakeminen**

Kaivoslain 169 §:n mukainen pyyntö täytäntöönpanomääräyksen antamisesta

Täytäntöönpanomääräystä ei tule antaa, koska kaivoslain 169 §:n luettelemat edellytykset eivät täyty ja korkein hallinto-oikeuskaan ei ole sellaista antanut.

Malminetsintälupahakemus (jatkoaikahakemus)

Jatkolupaa ei tule myöntää ennen kuin korkein hallinto-oikeus on käsitellyt Lapin luonnonsuojelupiiri ry:n 9.7.2012 jättämän valituksen Ympäristöministeriön päätöksestä YM4/5721/2012. Metsähallituksen Lapin luontopalvelun lausuntoon perustuen, emme katso, että jatkossa malminetsintä olisi enää mahdollista Viiankiaavalla siinä mittakaavassa kuin AA Sakatti Mining Oy sitä haluaa.

Perustelut

Koska Lapin luonnonsuojelupiiri ry on valittanut 9.7.2012 korkeimpaan hallinto-oikeuteen Ympäristöministeriön soidensuojeluasetuksen mukaisesta päätöksestä, ei Tukes voi myöntää kaivosyhtiön hakemaa täytäntöönpanomääräystä, mikäli päätöksestä valitetaan. Valitusprosessi on kesken KHO:ssa. Kaivosyhtiö haki täytäntöönpanomääräystä myös KHO:lta, mutta KHO ei ole sellaista myöntänyt. Osittaistakaan täytäntöönpanoa ei voida myöntää, koska valituksemme mm. KHO:oon perustuu vuosia jatkuneen malminetsinnän vaikutuksista alueen eheyteen.

Totemme samaa kuin KHO:lle antamassamme vastineessa: Ihmisen toiminnan seurauksena on maapallolla menossa sen elämänhistorian 6. sukupuuttoaalto. Kehitys on erittäin huolestuttava ja erilaisin kansainvälisin sopimuksin on pyritty vähentämään luonnon monimuotoisuuden nopeaa heikkenemistä. Yksi tärkeimmistä keinoista säilyttää eheitä ekosysteemejä ovat laajat koskemattomat luonnonsuojelualueet. Jotta haitallinen

monimuotoisuuden väheneminen saataisiin edes pysäytettyä, tulee tiukkojen laji- ja luontotyyppitarkastelujen sijaan tarkastella malminetsintätoiminnan vaikutusta laajasti koko alueen ekosysteemeihin (hydrologiaan, lajirunsauteen, syys-seuraussuhteisiin). Vaikka erilaisia selvityksiä on tehty, ei Viiankiaavan soidensuojelu- ja Natura-alueelta ole kunnolla selvitetty mm. mahdollisia pohjanlepakko-, viitasammakko-, perhos- ja sudenkorento- esiintymiä. Selvityksiä ei ole tehty vuosittain eikä tarkastelu ole tarpeeksi laaja-alaista. Lisäksi kuten Lapin ELY-keskuksen lausunnossa Natura-arvioinnista todetaan, luontodirektiivin liitteen II lajien esiintymispaikat tunnetaan puutteellisesti.

Kun soilla ja rimpipinnoilla kairataan ja otetaan näytteitä, niin niiden seurauksena veden virtaama muuttuu ja kairan rei'istä purkautuva vesi häiritsee suon ekosysteemiä. Purkautuva vesi on myrkyllistä erilaista pieneliöille ja olemme havainnoineet mm. kuolleita kaloja poranreikien läheisyydessä (kymmenpiikejä, Pungitius pungitius, liitteenä Seppo Aikion lausunto). Tällöin on oletettavaa, että veden metallipitoisuudet tai hapettomuus on ollut letaalia kaloille ja siis myös muille pieneliöille ja etenkin ihonsa kautta hengittäville sammakoille. Natura-arvioinnissa todetaan, että ”on todennäköisistä, että viitasammakko esiintyy Viiankiaavalla, vaikka havaintoja alueelta ei ole.” Viitasammakko (*Rana arvalis*) on tiukasti luontodirektiivin suojelema laji, jonka esiintymis-, lisääntymis- ja talvehtimisalueita ei saa heikentää. Lajin tutkimusta ei ole Lapissa järjestetty ja niinpä hankkeeseen ryhtyvän ja lupaviranomaisen on huolehdittava, ettei viitasammakoiden elinolosuhteita heikennetä.

Kommentteja hakemukseen

Asianajaja Jaakko Hietala Asianajotoimisto Bird & Bird Oy:stä viittaa ympäristövaliokunnan luonnonsuojelulakia koskevassa mietinnössä seuraavaan: ”Malminetsintä ja geologinen tutkimus ovat senkaltaista toimintaa joka vain poikkeuksellisesti voi merkityksellisesti heikentää Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen luonnonarvoja, minkä vuoksi siitä ei yleensä tarvitsisi tehdä 65 §:ssä tarkoitettua vaikutusten arviointia ja lupa voitaisiin 66 §:n 1 momentin estämättä myöntää.” Mietinnön kohtaa ei voi soveltaa Viiankiaavan Natura-alueeseen, koska siitä on nimenomaan vaadittu ja tehtykin Natura-arviointi. Vaikutukset näkyvät luonnossa jo nyt, koska malminetsintää on tehty jo vuodesta 2004 lähtien eli 9 vuotta.

Kuten sekä kaivosyhtiön ottamista että meidän ottamista oheisista kuvista näkyy, soijan talteenotosta ei saada 100 % talteen. Maasoijan talteenotosta huolimatta kaivannaisjätettä on jäänyt kairausreikien ympärille huomattavan paljon. Kuten yhtiö hakemuksessaan toteaa, malminetsintäalueella on jo tehty yhteensä 120 syväkairausreikää yhteispituudeltaan 65 km:n verran ja pohjamooreenin näytteenottoa on tehty aikaisemmin 1000 pisteessä. Suunniteltujen syväkairausreikien yhteenlaskettu määrä on n. 150-190 kpl, joita on tarkoitus kairata n. 4-5 vuoden aikana. Kuten Metsähallituskin toteaa lausunnossaan (s. 7) ”runsaiden syväkairausmäärien toteuttaminen alle 170 hehtaarin laajuisella alueella aiheuttaa itse toiminnan ja siihen liittyvän kulkemisen vuoksi muutoksia, joiden yhteisvaikutuksia on vaikea varmuudella etukäteen arvioida eikä muutosten jälkeisestä palautumisesta tai siihen vaadittavasta ajasta ole tietoa”.

Tähän mennessä myönnettyt malminetsintäluvut ovat keskittyneet vain alueella havaitun päiväpetolinnun pesimärauhan suojelemiseen vaikka luonnonsuojelulain (6. luku) nojalla pääsääntöisesti kaikki luonnonvaraiset linnut ovat ympäri vuoden rauhoitettuja.

Metsästettävillä ja rauhoittamattomilla lajeilla on sama suoja pesimäaikana metsästyslain nojalla. Metsähallitus esittää, että malminetsintätoimintaa ei tulisi sallia lintujen pesimäaikana 15.5.-31.7. Katsomme, että myös soidinaikana malminetsintää ei tule sallia. Melun vuoksi kairauksia ei saa tehdä enää helmikuulta lähtien, koska tällöin alkavat mm. metsäkanalintujen soidinaika ja maaliskuussa mm. pöllöjen soidinaika.

Kaivosyhtiön toiminta tähän mennessä

Kaivosyhtiö kertoo hakemuksessaan seuraavaa: "Hydrogeologisia tutkimuksia on tarkoitus jatkaa kairareikämittauksilla sekä mahdollisesti asennetaan lisää pohjaveden tarkkailuputkia. Pinta- ja pohjaveden laaduntarkkailu jatkuu näytteenotolla 4 krt vuodessa sekä jatkuvalla pohjaveden pinnankorkeuden seurannalla." Emme usko, että tällaisia tutkimuksia ja tarkkailua on tehty, koska asiakirjat olisi varmasti esitetty myös korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Kaivosyhtiö ei ole käytännön toiminnallaan osoittanut, että se kunnioittaisi malminetsintäalueen luontoa. Siitä on osoituksena mm., että se haki jatkotutkimuslupaa taas helmikuussa 2012, vaikka 2009 valmistuneessa Natura-arvioinnissa katsottiin, että "merkittäviä heikentäviä vaikutuksia suojeluperusteena oleville luontoarvoille voi kuitenkin syntyä, mikäli kairaamistoiminta alueella jatkuu vielä talven 2009-2010 jälkeenkin. Tällöin mahdolliset heikentävät vaikutukset tulee arvioida uudelleen ja arvioida myös vaikutukset Natura-alueen eheyteen." Kuten Metsähallituskin toteaa lausunnossaan arviota malminetsintän vaikutuksista alueen ekologiseen koskemattomuuteen eli eheyteen ei tiedetä tarpeeksi. Metsähallitus toteaa mm. "Muutokset voivat kohdistua myös alueen tavanomaiseen lajistoon ja vaikuttaa sitä kautta välillisesti merkittävästi suojeluperusteena olevien lajien sekä luontotyyppien rakenteeseen, laatuun ja toimintaan".

Myös Lapin ELY-keskus toteaa 14.9.2012 Natura-arvioinnista annetussa lausunnossaan seuraavaa: "Lapin ELY-keskus haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaivosyhtiön toiminta Viiiankiaavan Natura-alueella on ollut laajempaa kuin mitä Natura-arvioinnin hankekuvauksessa on kuvattu. Kairauksia on jatkettu vuosina 2010-2011 ja 2011-2012 ja niiden yhteismäärä Sakatin alueella on yli 90 syväkairausta. On ongelmallista, että toiminnan yhteisvaikutuksia Viiiankiaavan Natura 2000 -alueen luontoarvoihin ei ole arvioitu (Lsl 65 §)."

Lisäksi kaivosyhtiö ei ole noudattanut lupaehtoja eikä seurannut ja raportoinut kairauksen vaikutuksista kuten olisi pitänyt. Mm. kausilta 2009-2010 ja 2010-2011 tällaisia ei löydy ja kaudelta 2011-2012 ne tehtiin, koska luonnonsuojelupiiri valitti asiasta. Tämä kaikki käy ilmi aikaisemmista valituksistamme Rovaniemen hallinto-oikeuteen (24.9.2012) kuin myös KHO:lle tekemästämme valituksesta (9.7.2012) ja vastaselityksestä (16.11.2012). Nämä löytyvät verkkosivuiltamme <http://www.sll.fi/lappi/edunvalvonta>. Lisäksi toteamme, että 15.3.2012 kuulutuksen yhteydessä olleessa lomakkeessa todetaan mm., että "ei-Natura-luontotyyppi alueille tullaan rakentamaan tilapäinen silta". Näinhän ei ole tehty aikaisemminkaan lupaehdoista huolimatta. Oheisesta kuvasta voi nähdä, että maasto on vaurioitunut, koska alueella on ajettu sulan maan aikaan.

Kaivosyhtiö selvästi painostaa niin poliittisia päättäjiä kuin viranomaisiakin rahallisilla menetyksillä eikä ota toiminnassaan tarpeeksi huomioon muita lakeja kuin kaivoslain.

Kuten aikaisemmissa valituksissamme toteamme, kaivosyhtiö ja muiden toimijoiden tulee hyväksyä ja ottaa laskelmissaan huomioon kaivostoimintaan liittyvien normaalien riskien lisäksi myös riskit, joita voi tulla kun toimitaan erittäin arvokkaalla suojelualueella.

Lapin Vesitutkimus Oy:n luotettavuus

Lapin Kansassa 23.7.2012 julkaistun uutisen mukaan Viiankiaavallekin Natura-arvioinnin tehneestä Lapin Vesitutkimus Oy:stä on meneillä tutkinta Oulun poliisin talousrikosyksikössä. Lapin Vesitutkimus Oy:n silloinen toimitusjohtaja ja pääomistaja on ollut yksi Talvivaaran sijoittajista samaan aikaan kun yhtiö on tehnyt Talvivaaran ympäristövaikutusten arviointiselvityksen. Lisäksi Suhangon YVA-menettelyyn liittyvässä viimeisimmässä ohjausryhmän kokouksessa (23.4.2013) keskusteltiin Lapin vesitutkimus Oy:n tekemien selvitysten luotettavuudesta. Mm. Suhangon YVA-ohjelman sivuilla 85-87 todetaan <http://www.elykeskus.fi/fi/ELYkeskukset/LapinELY/Ymparistonsuojelu/YVA/Vireilla/luonnonvarat/Documents/Suhangon%20kaivos,%20laajennus,%20Ranua/Suhanko YVA ohjelma sivut 1 101.pdf>), että vuosina 2002 ja 2003 Lapin vesitutkimus Oy:n tekemät näytteenotot eivät ole täyttäneet nykyisiä ympäristöhallinnon jokien ja järvien biologisen perusseurannan vaatimuksia. Myöskään vuoden 2010 pohjaeläimistöselvitys ei täytä kaikilta osin ympäristöhallinnon järvien biologisen perusseurannan vaatimuksia. Näin ollen emme luota Lapin vesitutkimus Oy:n (2013 alkaen Ahma ympäristö Oy) tekemiin kartoituksiin myöskään Viiankiaavan osalta. Jonkin toisen luotettavaksi todetun tahon on tehtävä selvitykset uudelleen.

Lopuksi

Mikäli ei voida varmuudella sanoa, että malminetsintä ei aiheuta pitkällä aikavälillä vaikutuksia Viiankiaavan luontoon ja ekosysteemeihin, ei toimintaa voida sallia. Mikään raha ei korvaa menetettyjä arvoja ja hanke ei ole oikeudellisesti vakaalla pohjalla. Kuten asianajaja Hietala toteaa, Suomen mineraalistrategian tavoitteena on, että Suomesta tulee luontoarvot huomioon ottavan mineraalien hyödyntämisen edelläkävijä. Nyt testataan, kuinka hyvin luontoarvot otetaan huomioon. EU:n malmien ja mineraalien toimenpideohjelman lisäksi se on myös hyväksynyt myös aikoinaan Viiankiaavan Natura-alueeksi. Mitkään strategiat eivät voi jättää huomiotta muita yhteiskunnallisia arvoja ja ihmisenkin elämisen edellytykset maapallolla on riippuvainen toimivista ekosysteemipalveluista ja luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisestä.

Ohessa vielä KHO:llekin toimitettu liite Anglo American ihmisoikeus- ja ympäristörikoksista kertovista verkkosivuista. Maailmalla on paljon esimerkkejä Anglo Americanin vastuuttomasta toiminnasta kehitysmaissa. Talvivaaran tapaus on osoittanut, että viranomaiset uskovat liikaa kaivosyhtiöiden vakuutteluihin. Olemme osoittaneet, että AA Sakatti Mining Oy ei ole noudattanut edellisiä ehtoja, joten sille ei pidä enää myöntää malminetsintälupia.

Kaivoslain 58 § mukaan lupaviranomaisen on ilmoitettava päätöksen antamisesta niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet. Pyydämme siis, että Tukes lähettää malminetsintälupapäätöksen sähköisenä osoitteeseen lappi@sl.fi. Sähköisessä muodossa olevaa asiakirjaa on järjestön helpompi jakaa jäsenilleen.

Lapin luonnonsuojelupiiri ry:n puolesta

Sari Hänninen
puheenjohtaja

Tarja Pasma
sihteeri

Liitteet

1. Seppo Aikiot lausunto hänen havainnoistaan maastokatsastuksiin osallistumisista Viiankiaavan Natura-alueella 6.7.2012 ja 1.10.2012
2. Eri järjestöjen verkkosivulta kerättyä tietoa Anglo Americanin toiminnasta maailmalla
3. Kuvia malminetsintäalueelta

Liite 1 KHO:lle annettavaan vastaselitykseen 16.11.2012

**Lausunto osallistumiltani maastokatsastuksilta Viiankiaavan Natura-alueella
6.7.2012 ja 1.10.2012**

Tukesin mukana maastovalvontakäynneillä olleena 6.7.2012 ja 1.10.2012 lausun seuraavaa: AA Sakatti Mining Oy suorittamissa Viiankiaavan malmion kartoitusporauksissa ei mielestäni missään tapauksessa oltu noudatettu riittävää huolellisuutta maastovaurioiden välttämiseksi. Porausreiältä toiselle oli poikkeuksetta ajettu useampaa reittiä moneen kertaan tehden tarpeettoman monta eri mönkijäuraa reikien välille. Tästä seikasta myöhemmällä maastokäynnillä 1.10.2012 myös ympäristöministeriön Aulikki Alanen huomautti kaivosyhtiön toimia arvioidessaan.

Sulan maan aikana porauskoneet olivat lisäksi jättäneet reikien ympärille huomattavat maastovauriot, vaikka kyseessä oli kuiva kangasmaa. Ero talviaikaisiin reikiin oli räikeästi havaittavissa. Mikäli poraukset jatkuvat tulevaisuudessa kesäaikaan ja reiät porattaisiin 50 metrin välein, tulee maasto olemaan kuin ”pommitusten jäljiltä”. Vetisemmät maastot tuhoutuvat täysin jälkien jäädessä näkymään vuosikymmeniä ellei satoja vuosia.

Myös puita oli kaadettu lähes jokaisella porausreiällä mielestäni tarpeettomasti. Siirtämällä porauskohtaa pari metriä olisi suurin osa puunkaadosta voitu välttää. Myös tästä havainnosta esitettiin kysymyksiä kaivosyhtiölle Aulikki Alasen maastokäynnin yhteydessä.

Ympäristöministeriön Aulikki Alasen vieraillessa 1.10.12 Viiankiaavalla olin mukana ja Viiankiaavan Natura-alueelle suunniteltujen pitkosten paikkoja tarkastaessamme huomasimme vetistä rimpeä ylittäessämme useita kuolleita pikkukaloja vedessä. Kyseessä oli jokin kymmenpiikin tapainen kala, lajia en tarkemmin katsonut. Sen havaitsin, että pikkukalat vaikuttivat ulospäin hyväkuntoisilta. Kalat olivat pyrkinet matalaan polun painannetta pitkin.

Vasta nyt jälkikäteen olen ymmärtänyt, että kalojen joukkokuolema rimmessä voi johtua porausrei’istä jotka olivat muutaman kymmenen metrin päässä valumasuunnassa. On mahdollista että syvistä porausrei’istä ylös purkautuvassa vedessä on esimerkiksi raskasmetalleja pienille eliöille ja kaloille myrkyllinen määrä.

Vaikka reiät on tukittu putkilla, ne eivät todennäköisesti kuitenkaan ole riittävän tiiviitä pidättämään paineella ylös pyrkivää vettä.

Porattujen rimpien pienten eliöiden kuoleminen vaikuttaa haitallisesti koko alueen ekosysteemiin ja edistää siten edelleen jatkuvaa lajien sukupuuttoa. Mielestäni ei ole riittävästi selvitetty kuinka lajien menestykseen vaikuttaa rimpien eliöiden ahdinko, joka on ilmeinen jo näiden porausten seurauksena. Yksi varmimmin kärsivistä lajeista tulee todennäköisesti olemaan EU:n tiukasti suojelema Viitasammakko, jonka elinympäristöjä ei saa heikentää.

Suomi on muiden mukana sitoutunut pysäyttämään lajien sukupuuton. Viiankiaavan rauhoittaminen on yksi tehokas keino taata rikkaat elinolosuhteet alueen lajistolle. Viiankiaavan luonto on äärimmäisen herkkä. Se ei kestä edes malmion kartoituksen porauksia saati sitten mahdollista kaivosta. Kaivosyhtiön toiminta alueella tulee keskeyttää eikä toiminnalle tule myöntää jatkolupia suojelluille alueille eikä niiden läheisyyteen.

Seppo Aikio

Lapin Luonnonsuojelupiiri ry, varapuheenjohtaja

LIITE 3: KHO:lle 16.11.2012 annettuun vastaselitykseen koskien valitustamme YM:n jatkomalminetsintäpäätöksestä Viiankiaavan soidensuojelu- ja Natura-alueelle

Eri järjestöjen verkkosivulta kerättyä tietoa Anglo Americanin toiminnasta maailmalla

Englantilainen ihmisoikeusjärjestö War and Want on uutisoinut Anglo Americanista mm. seuraavasti:

13.9.2012 ..Mining corporations such as Lonmin and **Anglo American** – including many listed on the London Stock Exchange – must face accountability for actions that directly or indirectly endanger workers' lives...

11.5.2012 ...In South Africa hundreds of thousand of miners work under ground, digging gold. Historically black miners have undertaken the most dangerous jobs exposing them to high levels of dust. Now thousands are suffering from silicosis. The disease is caused by prolonged exposure to silica dust in the underground gold mines. **Anglo American** plc, listed on the London Stock Exchange, was the largest gold mining company in South Africa throughout the 20th century...

27.4.2010 ... **Anglo American South Africa Ltd**, a wholly owned subsidiary of Anglo American, is being sued in South Africa by former gold miners suffering from the lung disease silicosis. Outside the multinational's AGM, War on Want displayed a banner declaring "Anglo Shame".

<http://www.waronwant.org/search?searchword=anglo+american&ordering=&searchphrase=all>

Kanadalainen järjestö Eradicating Ecocide julkaisi 5.4.2012 nimistakeräyksen nimellä NRDC – ”Stop the Pebble Mine!”. Järjestö kirjoittaa vetoamuksessaan mm. näin:

Here's the ugly truth: the Pebble Mine would dump some 10 billion tons of toxin-laced mining waste into one of our nation's last and greatest wild places — endangering a wildlife paradise, the world's greatest sockeye salmon runs and the people who depend on that extraordinary fishery for survival... Is it any wonder that the Native communities and fishermen of Bristol Bay have united against this apocalyptic threat? Rio Tinto and **Anglo American** love to talk about their respect for local communities. Talk is cheap. Despite overwhelming local opposition, these global corporations continue bulldozing ahead with plans that could destroy the very headwaters of Bristol Bay. You have to wonder what part of “No” these companies don't understand...

<http://eradicatingecocideincanada.org/2012/04/1888/>

Suomen  luonnonsuojeluliitto

Lapin luonnonsuojelupiiri

Valtakatu 22, 96200 Rovaniemi tel. +35840 823 2443
www.sll.fi/lappi | lappi@sll.fi







Lapin luonnonsuojelupiiri ry
 Valtakatu 22
 96200 Rovaniemi
 puh. 040 823 2443
 sähköp. lappi@sll.fi

LISÄYS MIELIPITEESEEN

3.5.2013



Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kaivosasiat@tukes.fi

Viite Tukesin kuulutukset 15.3.2013 ja 3.4.2013, diaarinumero ML2012:0036 ja Lapin luonnonsuojelupiiri ry:n lähettämä mielipide 3.5.2013

Asia **Lisäys 3.5.2013 lähettämäämme mielipiteeseemme koskien AA Sakatti Mining Oy:n malminetsintäjatkolupahakemusta ja sen täydennystä Viiankiaavan soidensuojelu- ja Natura-alueelle sekä täytäntöönpanomääräyksen hakemista**

Kaivoslain 178 pykälän mukaan, jos muutoksenhakutuomioistuin kumoo päätöksen, joka on annettu vanhan kaivoslain perusteella, ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään uuden kaivoslain säännösten mukaisesti. Tällöin malminetsintähakemuksen tulee täyttää 1.7.2011 voimaan tulleen kaivoslain ja 1.7.2012 voimaan tulleen kaivosasetuksen mukaiset edellytykset.

Rovaniemen hallinto-oikeus on 13.12.2012 antamallaan päätöksellä (pätösnumero 12/0580/1) kumonnut Tukesin 24.8.2012 (ML2012:0036) tekemän päätöksen, joten AA Sakatti Mining Oy:n tulee hakea jatkomalminetsintälupaa noudattaen uutta lakia ja asetusta.

Lapin luonnonsuojelupiiri ry:n puolesta

Sari Hänninen
 puheenjohtaja

Tarja Pasma
 sihteeri